

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto in ob 3. uri popoldne za deželo. Ako nedelna dneva praznik izide dan prej ob večer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturini b. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Tržaško šolsko vprašanje.

V Avstriji imamo nekaj slovanskih „vprašanj“, katera ne morejo priti do rešitve in katera mōljo iz obzorja avstrijske politike kakor nepremične skalne čeri v morju, v katere se zaganjajo valovi. Taka vprašanja so češko jezikovno vprašanje, češko-nemška sprava, slovensko vseučilišče, pa tržaško šolsko vprašanje, da ne govorimo tudi o vprašanju slovenskih srednjih šol in raznih drugih. Kar se je v kulturni državi dovoljenega le storiti moglo, to se je storilo, da bi se zakonodajnim potom doseglo to, kar pripada že po naravi človeški družbi, namreč, da se slovanski narodi v Avstriji razvijajo politično in kulturno, ter se morejo v tem oziru prištevati drugim kulturno razvitim narodom. Ne velja očitati naših političnih nasprotnikov, da smo Slovani nezavedno ljudstvo, da si ne znamo umisliti in urediti kulturnih naprav ter da v led tega tudi nismo vredni, da se nam dá prilika za višji kulturni razvoj. To ni resnica! Mi Slovenci prav dobro vemo, česa potrebujemo, da dospemo na višek človeške naobrazbe in kulturnega napredka; znano so nam prav vse panoge socijalne in politične, na katerih postane kak narod velik, močan in samosvoj. Bože, da avstrijski Slovani razpolagamo z ono svobodo in sredstvi, ki omogočujejo drugim narodom samostojni kulturni razvoj, — mi bi pač vedeli ukreniti vse, da bi bili že danes najinteligentnejši ali vsaj med najinteligentnejšimi narodi Evrope. Da imamo svobodo in sredstva, naše prvo bi bilo: šole — šole in zopet šole. Imeli bi že svoja vseučilišča, svoje narodne srednje šole, svoje tehnične in strokovne učne zavode, gospodarske in druge narodne učilnice, a v prvi vrsti toliko ljudskih šol, kolikor jih treba, da bi nje eden naših otrok ne ostal brez šolskega pouka.

To bi se zgodilo, da imamo avstrijski Slovani svobodo in sredstva.

Ali žal! V kulturni državi Avstriji, v kateri se na najvišjem zakonodajnem

mestu poudarja pravičnost in kulturna svoboda nasproti vsem narodom države, — v tej državi smo Slovani brez pogojev za kulturni razvoj, v tej državi smo Slovani skoro na slabšem kakor so rudečkožci Indije pod angleško krutovlado; — v tej državi „prosvete in narodne enakopravnosti“ smo brez potrebnih ljudskih in srednjih šol! In da bi molčali, da bi jih ne zahtevali, da bi ne izražali želje po šolskem pouku, po višji izobrazbi — ali ne! To zahtevamo, to želimo in za to prosimo, — vendar šol nimamo!

Očividno je torej, da se nahaja v državi faktor, ki zlovoljno onemogočuje našo šolsko izobrazbo ter da isti faktor to dela iz političnih motivov.

O tem priča najbolje baš tržaško šolsko vprašanje. Že celih osemnajst let prosijo tržaški Slovenci, da bi se jim ustanovila ljudska šola v mestu, kjer prebiva nad 20.000 Slovencev in kjer blizu 6000 otrok nima niti jedne slovenske ljudske šole. A vse prošnje, vse zahteve so bile do sedaj zaman. Na osrednji vladi na Dunaju, kjer leži rekurz proti odloku tržaškega namestništva, kateri rekurz je, kakor je bilo slišati, celo že poveljno rešen, nahajajo slovenski interpelantje stalno kake pomisleke merodajnih faktorjev, — dočim tržaški magistrat odgovarja z osornim: non possumus! Za Slovence v Trstu ne dopnimo nikdar šol in jih ne bomo dopustili!

Kaj ta odgovor tržaškega magistrata pomeni, ni težko uganiti. Tržaški magistrat je zatočišče italijanske irredente in gnezdo najradikalnejših elementov, katerih politika je: odpad Trsta od Avstrije. A Slovani Trsta so zvesti avstrijski državljani in baš zaradi tega že cilj neugasnega sovraštva irredente. Umevno je torej, da se ti elementje, dokler imajo še količjak moči, z vso silo upirajo ustanovitvi kulturnih zatočišč za državi zvesto prebivalstvo tržaškega mesta. Toda pustimo italijansko irredento!

Človek bi marveč mislil, da je še neki drugi činitelj, kateri nasprotuje kulturnemu razvoju in zajedno obstanku tržaških odnosno primorskih Slovanov. In ta činitelj utegne biti — Nemec. Saj je znano, da imajo Nemci c. kr. gimnazij v Trstu, svojo c. kr. realko in nemško ljud. šolo. In vendar Nemci v Trstu niso domače ljudstvo, marveč le kolonisti, priseljenci. Država torej nemškim kolonistom v Trstu dá ono, česar dati noče domačem u slovenskemu prebivalstvu. Po čem to diši? Ali ne sledi iz vsega tega, da sta dva huda sovražnika, ki ovirata ugodno rešitev šolskega vprašanja tržaških mestnih Slovencev in sicer od strani italijanske irredente tržaški magistrat, a od strani nemških politikov — dunajska vlada. Ako ta dva sovražnika delata vzajemno, ne vemo, gotovo pa je, da ima tako italijanska irredenta kakor i nemški „Drang nach Osten“ svoje namene s Trstom, katerim namenom nasprotuje slovenska politika na jugu naše države. Toda nas Slovanov ne morejo brigati ne laške ne nemške težnje tu doli, nam je v prvi vrsti zato, da se kulturno ohranimo in da narodno ne poginemo. Te svoje dolžnosti se v polni meri zavedajo tržaški Slovenci in zaradi tega tudi ne odnehajo, dokler ne dosežejo svojih šol v mestu.

To zahtevo so izrazili zopet na velikem manifestacijskem shodu v nedeljo popoldne.

Na tem skodu se ni sicer povdarjalo nič novega, pač pa je izražalo slovensko prebivalstvo Trsta svojo skrajno nevoljo in ogorčenje nad postopanjem merodajnih faktorjev, kateri zavlačujejo to zadevo na način, ki ni vreden kulturnosceve XX. stoletja. Nedeljski protest tržaških Slovencev je bil obrnjen v prvi vrsti proti vladi, ker ista ne izda rešitve rekursa tržaških Slovencev proti namestništvu odloku ter pušča tržaške Slovence zadušiti se v brezrazčju vladinega vedenja.

Manifestacijskega shoda v nedeljo se je udeležilo 7—8000 zborovalcev.

sočutja niti ljubezni. Čakali so jo nasmebi, škodoželjnost in samo v redkih in najboljših slučajih — ravnodušnost. — Majka njena, samo majka jej je ostala verna!

Vera vzdigne počasi glavo in pogleda dobrodušno majko, ki je še vedno molila. Svetilnica je slabo brlela in prijetno so se svetile podobe Sv. Bogorodice in Kristusa, pred katerima se je izmučena stara mati neprestano križala in poklanjala do zemlje... Dolgo jo je gledala Vera in njena že vzbujena duša je našla v tej nenavadni sliki nenavadno krasoto, ki jo še ni bila opazila do tedaj.

Njenih od boleznih oslabilih oči ni več motila svetloba. Odprla jih je široko in zdelo se jej je: da se obrazi na sliki polagoma večajo in svetilnica pred njimi da je vedno bolj svetla... Videlo se jej je, da se je plamen prav visoko vzdignil, in obstal tako negibljivo. Zdelo se jej je, da je izginil okvir onih slik in veličastno so se dvigali v svoji blesteči srebrni obleki oni, zdavno jej znani, ali zdaj neizmerno porastli in nenadoma oživelj obrazi.

To so bili isti krotki in mili obrazi, ali oči so se jim svetlo blestele, pogled jim je bil poln ljubezni in odpuščanja.

Prišlo pa je tudi kakih 100 socijalistov. Namen poslednjih je bil, shod onemogočiti, kar so skušali doseči z raznovrstnim izzivanjem. S tem so ti ljudje že v drugič v kratkem pokazali, da so v službi tržaških židov, od katerih so bili — tako se je videlo — tudi najeti, da onemogočijo ta shod. Ali slovensko ljudstvo je z burnim ogorčenjem pokazalo, da razume njih nakane ter je z glasnim protestom proti socijalističkim zdražbarjem pozdravljalo svoje govornike. Le-ti so v živih besedah slikali iz nova ves križevi pot, kateri so storili od najrevnejšega slovenskega očeta v Trstu pa do najupljivjšega slovenskega zastopnika, da bi se doseglo za tržaško slovensko prebivalstvo to, kar ima v naših časih zadnja kolonija v daljni Afriki — namreč svojo narodno šolo.

S shoda so se odposlale tudi brzojavke Nj. Velič. cesarju, ministerskemu predsedniku dr. Korberju ter naučnemu ministru dr. Hartlu, v katerih brzojvkah se izraža prošnja do cesarja, da s svojo mogočno besedo pripomore zvestim tržaškim Slovincem do ljudske šole v mestu, ter do vlade, da reši utok od 7. junija 1899 proti odloku tržaškega namestništva, s katerim je isto odbilo prošnjo za ustanovljenje slovenske ljudske šole v mestu.

Ali bode imel ta shod svoj zaželeni in nameravani uspeh, ne vemo, to pa je resnica, da tržaški Slovenci še nikdar niso tako odločno zahtevali svojih pravic kakor na tem skodu.

Dopisi.

Iz Trente dne 26. kimovca 1902. — Notičarju v „Soči“ in „Primorcu“ odgovarjam glede na notici v „Soči“ z dne 6. t. m. in v „Primorcu“ z dne 12. t. m. naslednje:

Midva morava biti nekaka magneta! Čudna mora biti pač najina narava, da se vedno srečujeta; ako jaz kam grem, me namreč povsod najdete, povsod srečate. Kako naj si človek to razlaga? Jaz bi sodil tako-le: Ali greste vi vsakikrat od doma, nekako nujno tiran od kakega

In stali so ter gledali na njo, in obleka jim je kar žarela ter lila tisočere žarke na vse strani. Od tega čara je Veri izginila soba, in prav vse okoli nje; ona prikazen je rastla in se vzdigala kvišku. A zdaj je bil videti še eden obraz, to je bila njena mati — klečeča, se sklonjeno, belo glavo. Tudi ta se je dvigala polagoma kvišku — kot ona prikazen — nad njeno prezgodaj posivelo glavo se je svetil blesteč krog zlatega božanskega venca! Vera je kar trepetala pri tem pogledu in ni mogla odvrniti oči. Mahoma pa se jej dvignejo prsi, in iz britkostipolnega srca se jej izvijajo zamolkle besede:

„Odpustite, mamica, odpustite!“

Marija povzdigne glavo, ona prikazen je zibnila; Vera pa je sedela na postelji in v solzah stegovala svoje suhe roke k zavzeti in preplašeni materi.

„Odpustite, mi, odpustite... vi... sveta... mučenica...“ govorila je v pretrganih besedah; „Vi me naučite, mi daste moči... me rešite...“ In dolgo je plakala na materinih rodni prsih.

„Verica! dušica moja!“ — reče mati — „obečaj mi le, da hočeš živeti!“ In glas jej je zastal in čakala je vsa razburjena.

„Da, živeti hočem, živeti, mamica!“

LISTEK.

Prava lepota.

Bolgarski: J. Mihajlov.
(Konec.)

Ko se je zdaj domislila tega prejšnjega življenja, tedaj jo je zopet zbolela rana, ki se je bila začasno potajila In v strahu je zamižala in zopet se jej je prikazalo v duhu njeno sedanje nakazano lice in zopet jej je kipel srd v prsih. Stegovala je roke pred seboj, kakor bi se hotela obraniti te nakaze. Ali vendar so jo naposled pomirile prejšnje preproste in mile podobe.

Tam v vasi — jej je prišlo na um — tam bi bilo možno živeti in njena mlada duša, ki skoro niti živela ni, se je nekako zveselila tega možnega življenja, ki se jej je prikazovalo v duhu. Zopet se jej je vzbudila nadeja, zopet se jej je priljubilo življenje. Da, živeti hoče. In njena mrtvaško-bleda lica je oblila zdaj rdečica in prsi so se jej dvigale radi močnega srčnega bitja...

Da, nazaj tje k tem ljudem, v svojo hišico na vas, blizo prirode, do prostih ljudi, do teh nedolžnih in najivnih src. Tam jej življenje ne bo prazno, ampak polno svete ljubezni do bližnjega in težekega, rešilnega dela! — Tam je menila

dobiti zmisel za svoje življenje in delo za svoje mlade moči. Saj za dobra dela ni treba lepega lica; da ljubi narod in da vloži v to ljubezen svojo dušo, ni treba nič takega, kar jej je odvzela ona mučna bolezen. Učiteljica je hotela biti, učiteljica med tem ljudstvom, ki je pri vseh slabostih vendar tako dobro in ljubo.

Odločila se je ter rekla sama za-se: „Strani vsa gnoloba! Strani mestno življenje, njegove nečimerne in prazne skrbi, pa one veselice in zabave, nedelavno in nekoristno življenje mladih devoj — vsa ta stremljenja (težnje) za nekimi ničnimi, nečimernimi uspehi in nečastnimi „zmagami“ — proč vse to!“ Na deželo hoče iti, hoče ljubiti uborni narod, otroke — in ti jo bodo ljubili. Saj pravijo, da je ta sreča nad vse drugo, in te sreče ni poznala prej v polnem razcvitu svojih moči in krasote. — Spomnila se je onih znanj z mladosti v mestu; niti eno od teh se ni bilo ukoreninilo; nad vse to je ljubila svojo krasoto in srce jej je uporno molčalo. Ali se neki mora imenovati ljubezni: oni vjeti pogledi, one žarke besede, ki jih je slišala od dvoričev? In zdaj je čutila se svojim ženskim razumom, da ti njena sedanja britkost ne dobi onde niti

tajnega duba, kadar grem jaz, ali pa se Vi vedno klatite okoli in ste vedno na cesti kakor polip, da Vam ne morem uiti, ne da bi me zapazil. Bodi pa kakor koli, to je gotovo, ako naju Bog živi, da se bova srečala drugo leto, ko pojdem domov, zopet, in za tedaj predlagam, da ga tam doli kje pri „Persētu“ popijeva skupno pol litra na svoje zdravje in srečo, da se bova še mnogo let mogla srečavati. Za zdaj pa ohrani Bog Vas v cveti!

Čitajočemu in za naju zanimajočemu se občinstvu pa moram, žal, odkriti o svojem „nepoznanem“ prijatelju par slabostij, česar mi, upam, ne bo zameril, ker se jih sam predobro zaveda in jih ima rad:

Kar je videl mož pred 3 leti, misli v prebujni domišljiji, da se je letos zgodilo; ne pozna predpreteklosti, preteklosti in polpreteklosti, ampak zmaši vse vkup v en lonec in skuha iz tega tečno „joto“. Kdor bere njegovo notico, bo nekako prepričan, da sem jaz v enem letu 4 krat premeril cesto do Gorice, ozir. do Kobarida in to kot vikar v Trenti, a sem jo v resnici le enkrat; ostale poti pa segajo v dobo, ko sem bil še v Bovecu.

Druge moževa slabost je ta, da doživi še silo svoje domišljije sam tudi to, kar mu drugi povedo.

Tretja slabost, utemeljena zopet v prebujni domišljiji, mu narekuje sodbo, da človek popiva, ako pije četrt litra vina, ter da je človek na vaden gost, ako pride v gostilno vsako toliko časa mimogredé in še takrat pije večinoma le mleko.

Četrta slabost pa že ni več slabost, ampak dobro delo, kakor pravi sv. Pavel. Rad bi bil namreč možiček škof, to je očitvidno; on bi vse drugače postopal z mano in z nami, in ni nikakor zadovoljen s sedanjim regimentom — namreč Andreje iz Gosposke ulice, kateremu se klanjam z zasluženim spoštovanjem

J o s. A b r a m,
vikar.

Iz Čez - Soče. — Slišal sem, da je tudi mene objela umazana „Soča“. Pral se ne bom v tem blatu, ker imam čisto Sočo doma. Le resnici na ljubo povem:

a) da jaz nikdar ne ostanem po celi teden odsoten od doma, razven, če vsako toliko let obiščem se škofijskim dovoljenjem kako kopelj.

b) Če me duhovska opravila vežejo po en dan izostati, naznanim res v cerkvi, in sicer tako:

„Ta in ta dan ne bom doma. Ako ima kedo kako potrebo v duhovski zadevi, prosim, da bi prišel danes ali jutri. Če bi prišla pa nagloma kaka potreba,

Jaz hočem živeti!“ — vzklikne bolnica obupno-odločno, „samo da ni prepozno! Koliko sem kriva pred vami! Odpustite mi!“ —

„Verica! povej mi dete, vse —“ prosila jo je dalje mati. In Vera je povedala — vsa razvneta — materi vso svojo globoko britkost zaradi izgubljene lepote; pa svoj malodušni sklep, da hoče umreti, da ne bo živela kot nakaza na svetu. Nič si ni prizanašala in v tej odkritosrčni izpovedi se je docela izlila mlada zašla duša, ki je izpregledala pred trenutnim vplivom dobrote in ljubezni. — Mati je plakala.

„Nikar ne obsojaj sebe hčerka“ — tolažila jo je mati. „Jaz sem kriva tega, ker ti nisem znala pokazati: v čem obstoji naš jedini, neminljivi zaklad. Kriva sem, da te nisem zadrževala in te nisem vodila, kamor je trebalo.“

„Povejte mi mati, ali pojdem od tod? Ali mi obljubite to? Brzo mati, brzo!“

„Da, pojdivi, hčerka —“ tolaži jo mati ljubeznivo. In vrnevi se sem le tedaj, ko bodeš že spoznala, da more človek dobiti veliko delo usmiljenja ne le na kmetih, nego povsod, kjer žive ljudje. A ti bedni ljudje, katerih se zdaj bojiš, to so zelo ničemurni, zelo slabi na duhu;

naznite cerkovniku in on bo že poskrbel — po naročilu — pomoč.“

To v pojasnilo.

Štrukelj.

Da je „Sočina“ objava laž, potrjujem jaz in lahko potrdi cela občina

Andr. Kuttin
župan.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska in Balkan.

„Münchener Allg. Zeitung“ oistro prijemlje grofa Goluchowskega in njegovo vnanjo politiko. Po okupaciji Bosne in Hercegovine je rekel vladarju minister Andrássy: „Zdaj so Vašemu Veličanstvu odprta vrata na Vzhod!“ Ako je ta državnik s temi besedami hotel reči, da se peča z velikimi osnovami in da misli razširiti oblast naše države preko mej zasedenih dežel, tedaj, tako piše monarkovski list, se njegovi načrti niso izvedli niti v najmanjši meri. Ravno nasprotno. Ako se je na Balkanu slišalo o kakih narodnih in političnih pojavih, so isti gotovo prihajali le iz Rusije ali Italije. Na to omenja list raznih dogodkov, ki pričajo o delavnosti imenovanih dveh držav, n. pr. v zadnjem času ustanovitev ruskega konzulata v Mitrovici. „A kje je Avstro-Ogerska?“ vpraša list in odgovarja: „Na to imamo slab odgovor. Kajti ni najmanjšega sledu o kakih delavnosti Avstro-Ogerske na Balkanu in to je razlog, da se dviga močen odpor proti upravi teh pokrajin. „Ta država (Avst.-Og.) nima druge skrbi nego da vzdržuje status quo na Balkanu za — druge“. Ako bi naša vlada pustila, da se ljudstvo v teh pokrajinah samo vlada, bilo bi pač vse drugo življenje. A na tem jej branijo gospodje v — Berlinu.

Zveza med Avstrijo in Rumunijo.

Parizki „Figaro“ poroča da je med Avstro-Ogersko in Rumunijo že sklenjena zveza za slučaj vojne. Rumunija se je baje obvezala, da hoče pomagati Avstro-Ogerski, ako bi bila ta zapletena v vojno na balkanskem polotoku. Rumunija s to svojo obvezo preti Srbiji in Bolgariji, da bi iste morale računati z rumunskim orožjem ako bi se hotele siloma osvoboditi iz spon berlinsko dunajsko-budimpeštanske politike. Nasprotno pa se je Avstro-Ogerska obvezala da hoče braniti Rumunijo, ako bi njo napadla kaka država. Ta pogodba se je podpisala v Ištu za česa, ko se je ondi mudil rumunski kralj kot gost našega cesarja.

Nov nemški poslanik na Dunaju.

Dosedanji nemški poslanik na Dunaju, knez Eulenburg, v kratkem odstopi. Uzrok odstopu je baje ta, ker nemški cesar ni zadovoljen z njegovo politiko, češ da je še premalo pospeševal vse-nemške težuje v Avstro-Ogerski; nemški cesar pa da hoče imeti zastopnika, ki boče v naši državi hitreje dovršil vse-nemški načrt. Za naslednika kneza Eulenburga je torej baje že določen knez Lichnowsky ali tudi neki grof Monts, oba da sta radikalna Vsenemca. Kako bi se zlagala načela in delovanje takih mož na Dunaju, to pa je s staljšča trozeviznega prijateljstva zares težko umeti.

te ljudi moramo le pomilovati, ne pa batí se jih, mila hčerka.“

Večernice so se nadaljevale. — In zopet se je razlegnil po hiši slovesen in radosten zvok klepala, in zopet so tekle v tej sobi nevzdržane, obilne solze. Ali zdaj ste jih lili dve osebi, in obe le od velikega veselja, in bili ste srečni. In čim bolj so tekle, toliko bolj svetla so bila njijuna lica in lažji smej.

IV.

Čez nekaj časa dobimo Vero v rojstni vasi. Tu se je poprijela z vso vnmemo vzgajanja mladine; svojej učilnici je posvetila ves svoj trud. Mati pa jo je vedno podpirala z denarjem v tem prizadevanju. Ali dolgo pa vendar ni šlo tako. Materino premoženje je bilo preveč zadolženo in dohodki so naposled jedva zadostovali njijunim skromnim potrebam, za dobrodejne namene pa ste mogli le malo dati. Posestvo je prišlo v druge roke. In morali ste misliti, da si pomorete kako drugače. Vera zaprosi torej službo učiteljice v drugi občini.

Obema je bilo težko ločiti se od rojstnega kraja. Mati je želela, da bi bila tam pogrebena, hčeri pa je bila na srečo osoda njene učilnice. Ali trebalo se je vendar ločiti; in obe ste preboleli to ločitev. Mati se je veselila hčerine spre-

Posledice zagrebških nemirov.

Nasledki zadnjih nemirov v Zagrebu proti Srbom, bodo dokaj nemilo zadeli hrvaško prebivalstvo mesta Zagreba. — Vlada je začela prav strogo postopati proti Hrvatom, kateri so šli — rekli bi, na limanice madjaronom. Kajti listi poročajo, da je bil ban kriv, da je izšel „Srbobranov“ Hrvat izjavljajoč članek, ker ga ni hotel zapleniti. Vlada je izdala razglas, vsled katerega bodo Hrvatje morali pokriti vso Srbom provzročeno škodo v znesku 200 000 K s povišanjem davkov. V zaporu pa je še 92 demonstrantov, med njimi 4 ženske, 3 dijaki, 3 časnikarji in razne druge osebe, katere še zadene posebna kazen. Nadalje pride v pokoj več uradnikov, in baje odstopi ban sam, župan Mošinski in seke. šef Krajčević.

Madjarska izzivanja.

Ko se je zadnjič vršila v Zagrebu demonstracija razžaljenih Hrvatov proti izzivanjem lista „Srbobran“, so bili Madjari oni, ki so odobravali pisanje „Srbobrana“ in ščuvali proti Hrvatom, a poslednje so obsojali. Da, celo oni češki in drugi listi ki so poročali o zagrebških dogodkih, bili so na Ogerskem prepovedani. Zdaj pa so Madjari uprizorili v Zagrebu sami dogodek, ki je skrajno razžaljiv za Hrvate. Dne 18 t. m. so namreč proslavili v Zagrebu živeči Madjari stoletnico rojstva ogerskega upornika Kossutha, onega, ki je delal na vse kriplje proti obstoju Hrvatske in avstr. vladarske hiše. Da je bila ta proslava najhujše razžaljenje za Hrvate, se umeje in bilo bi najbrže prišlo do usodnih nastopov, da niso bile odrejene vse varnostne priprave in je še obveljalo do tega dne obsedno stanje.

Francija se giblje.

Nedavno je francoski vojni minister Andrée na bojišču Mars-la-Tour, kjer se je vršila spominska svečanost na vojno z Nemčijo l. 1870 in katere svečanosti se je udeležila vsa francoska generaliteta in mnogo prebivalcev iz Alzacije in Lotaringije, povdarjal, da čas ni več daleč, ko bode Francija zopet našla izgubljeno čast. Te dni pa je bil francoski minister za mornarico, Pelletan v Biserti, kjer je razkril francoski načrt glede Sredozemskega morja. Minister je dejal, da se Francija ne loči od posesti v Sredozemstvu, da pa tudi noče sovraštva ne z Anglijo in ne z Italijo; pač pa hoče biti Francija pripravljena, da se sledeč vzgledu drugih, zavaruje proti vsem eventualnostim. Na banketu v Ajaccio na Korziki, domovini Napoleona I., pa je povdarjal veliko važnost Korzike za Francijo.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Okrajni komisar g. Guido Polley je imenovan za višjega okrajnega komisarja.

Novi prošt v Gorici. — Za prošta v Gorici je imenovan pred. gospod dr. Alojzij Faidutti, dosedaj profesor v tuk. centralnem semenišču.

Odlikovanje. — Ravnatelj II. mestne deške šole v Ljubljani g. Fran Raktelj, ki je nedavno obhajal 50-letnico učiteljavanja, je bil povodom svo-

membe in sreče, hči pa bodočega delovanja na drugem kraju.

„Nikar me ne grajaj, ljuba hčerka“, rekla je mati pred odhodom iz domačega kraja. „Morda bi bila še rešila premoženje; ali bala sem se: če te očuvam te domnevane gmotne nesreče, da ti pa napravim pravo nesrečo. Strašna mi je bila misel: da bi se mi ne okrepila duševno, ko bi jaz bolj pazila na svoje imetje, in da bi potem ne spoznala, kaka sreča je to: da ne živiš za se, ampak za druge.“

Vera se ozre začudena na mater.

„Ali vi, mamka, hočete oproščenja od mene?“ — reče jej britko. „Vi ki ste samo zaradi mene ostali na starost skoro brez skorjice kruha! Pri vaših letih, mati, a težka taka sprememba...“

Starka se nasmehne:

„Teško mi je bilo, hčerka, ko sem te gledala, kako umiraš; ali sem pomislila, da bodeš nesrečna zaradi moje krivde. Ali, ko te gledam živo in srečno — to je za me velika sreča.“

Vera je prišla torej kot učiteljica v drugo občino. Ali uboga mamica ni ostala dolgo pri njej; umrla je kmalu po tem, blagosiljavajoč svojo hčer.

Vera je bila zdaj i brez matere. Ali okroževali so jo veseli otroci — to

jega umirovljenja od cesarja odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

Za „Šolski Dom“ — so plačali pred-sedništvu: Županstvo v St. Ferjanu drugi obrok ustanovnine 50 K; Anton Lazar, župnik v Nemškem Rutu 10 K; Anton Evgen Lutman, postaje načelnik v Ribnici 4 K. Srčna hvala!

Večerni trgovski tečaj. — Oporzujemo še jedenkrat na večerni trgovski tečaj, katerega otvori letos v prvič „Šolski Dom“ pod vodstvom g. Svetoslava Premrov. Izobraževanje trgovskega narasčaja je gotovo dovolj važna stvar za vse trgovce, ki živo čutijo pomanjkanje strokovno izučnega osebja. Prepričani smemo torej biti, da se oglasi večje število ukaželjnih, ki hočejo porabiti to lepo priliko.

Predmeti, ponuka bodo: trgovsko računstvo, dopisovanje, menično in trgovsko pravo ter knjigovodstvo. Pouk prične 1. oktobra t. l. ob 7. zvečer v „Šolskem Domu“.

Sprejmejo se toliko gospodje kolikor gospodične; če se oglasi večje število gospodičin, se tečaj razdeli. Za pokritje stroškov se bode pobirala nizka učnina 4 krone na mesec.

Oglasitve se sprejemajo do 1. okt. jutraj v „Šolskem Domu“.

„Soča“ in „Šolski Dom“. — Znanost, kako so „napredni“ kolovodje že pred tremi leti začeli gonje, vredno pravih narodnih izdajalcev, proti najboljšemu in edinemu dobremu, kar imamo Slovenci v Gorici, namreč proti „Šolskemu Domu“, z namenom, da bi ga ugonobili. Mnogi so trdili, da morajo biti ti ljudje plačani od naših narodnih nasprotnikov. Žugali so ti ljudje, da hočejo to jedino naše narodno ognjišče uničiti; rotili so in priduševali svoje somišljenike, naj ne darujejo ničesar več za „Šolski Dom“. Mnogo teh somišljenikov jih je sicer poslušalo, ali mnogo njih, ki so sicer tudi stali v „naprednih“ vrstah, so bili razumnejši, niso mogli in ne hoteli slediti takemu izdajalskemu počenjanju in so obsojali tozadevno izdajalsko akcijo „narodno-naprednih“ kolovodij. Začeli so jih torej spoznavati. Da bi jih pa popolnoma ne spoznali, predručali so „nar.-napredni“ kolovodje glede „Šolskega Doma“ svojo taktiko in začeli so le bolj na tiho in zahrbtno rovatiti proti „Šolskemu Domu“, a nazadnje izmislili so si svoj „Narodni sklad“, s katerim naj bi slepili lahkoverne ljudi, obetajoč jim, da bode ta „Narodni sklad“ skrbel za — slovensko šolstvo v Gorici. Mi in tako tudi oni, ki so ustanovili ta „Narodni sklad“, bili smo prepričani, da ne bo došlo iz njega našemu slovenskemu šolstvu nikdar niti vinarja v korist ter da ni ta „Narodni sklad“ nič drugega nego novo orožje, s katerim so se hoteli ti ljudje boriti proti „Šolskemu Domu“. Do tega prepričanja, ki je jedino pravo in pametno, prišli so sploh ljudje na Goriskem. In zato nehajo je celo kapljati v „Narodni sklad“. To pa ni po volji „Sočinim“ oblastnežem, ki so pričakovali, da bodo imeli oni od onih „itd. itd. itd.“, za katere so bili doneski „Narodnega sklada“ namenjeni, največ dobička. Zato so se začeli ti ljudje zopet zaganjati v „Šolski Dom“, ko vidijo, da doneski še vedno dohajajo za

je bila njena šola. Po spoštljivem zaupnem in uljudnem izrazu otrok soditi — so ti zelo ljubili svojo skrbno učiteljico. Ali včasih, ko so molili veselo in živo večerne molitve, jih Vera ni poslušala.

Zamislila se je v preteklost. Videla je pred seboj rajno mater kakor bi bila živa; videla jo je tako, kakor one znamenite noči; in nad njeno sklonjeno, belo glavo se je svetil oni blesteči krog zlatega božanskega venca. V duhu se je pogovarjala z njo: ali srce jej ni bilo več tužno zaradi rajne. Zdelo se jej je, da močna materina duša živeje v njenih prsih. Odkod bi mogla biti sicer ona duševna krepost, ona jasnost čustev, ona vedna pripravnost za požrtvovanje in trud? Vse to jej je bila vložila v dušo polagoma — kapljo za kapljo — njena zlata mati. Z vso svojo neizmerno močjo je bila povzdignila to dušo ter tej pokazala dobri in najvišji obzor. In Vera zdaj ni bilo nikakor žal za izgubljeno krasoto; saj je bila našla drugo, mnogo bolj trajno in nadejpolno. Sama je niti opazila ni v sebi; ali ta krasota jo je bolj vezala z ljudmi, nego prejšnja. In zdaj je vedela: kaj je dušna lepota; kaka sreča je, da delaš dobro radi Boga in duše; da ljubiš narod — ki te ljubi.

kratu pobegniti. Posrečilo se mu je uiti iz celice in splezati po strelovodu do strehe, čez katero je potem nameraval priti na prosto. Ker pa je sijala luna, ga je stražnik zapazil in nanj ustrelil ravno v trenutku, ko se je s strelovoda hotel dvigniti na streho. Krogla ga je zadela v srce in Radecky je s strelovoda padel mrtev na tla.

Slavnost dvestoletnice Petrograda. — Prihodnje leto bo 200 let odkar obstoji glavno mesto Rusije, Petrograd. Meseca maja ali junija se bodo vršile tozadavne slavnosti, za katere se že delajo velikanske priprave. Za proslavo te obletnice se namerava ustanoviti „Muzej Petra Velikega“, ki je bil ustanovitelj Petrograda. V muzeju bodo shranjene vse zbirke, ki se nanašajo na življenje tega največjega ruskega vladarja in katere reči se zdaj nahajajo po raznih palačah, gradovih, cerkvah, arhivih, knjižnicah itd. — Drugo leto pa se slavi v Petrogradu še druga dvestoletnica, namreč dvestoletni jubilej ruskega tiska, ki bo meseca januarja.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije s sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Krojaška mojstra
Čufer & Bajt
v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji, izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

„Centralna posojilnica“
v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4½ polmesečno; nevzdržene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5½.

Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za nalaganje in vračanje so na razpolago poslovnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštnih stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12, ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Jakob Miklus,
trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, raket (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanic“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče za vrtenje in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,
za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin
Gosposki ulici h. šte. 25.
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Mljnsveče prve in druge vrste, namreč po ¼ kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Velika zaloga
gotovih oblek
vsake vrste in vsake mere.
!!! Brez konkurence !!!
ANTON KRUSIČ,
trgovec in krojaški mojster
v Gorici, Vrtna ulica št. 26.

Valentinčič
Josip
pekovski mojster
in razno pečivo, ki je vedno sveže
priporoča
Pekarija se nahaja
v GORICI,
v Raštelju hiš. št. 29.

Železnato vino
LEKARJA **Piccoli - ja**
v Ljubljani.
Dobiva se v lekarnah

krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe

Edina zaloga na Kranjskem
lekarna
PICCOLI
„pri Angelu“ v Ljubljani,
Dunajska cesta.
Polliterska steklenica 2 K.
Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno ako se mu pošlje znesek po poštnem povzetju.
Dobiva se tudi v lekarnah v Gorici, Tolmini, Trstu, Istri in Dalmaciji po 2-40 K steklenica.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Solskega doma“
Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

BRIVNICA
Anton Pucelj
priporoča svojo
brivnico v Gorici
na Travniku, in
brivsko podružnico
v ulici Tre Rē, 16.

Največja trgovina krojnega blaga
„Krojaška zadruga“
Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati, Voile de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, koptov, srajce, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15 % pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

„Narodna Tiskarna“
v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino tolimnske šole

TISKA:
brošure * * *
* * * diplome
trgovske račune
cenike * * *
vabila na karton
* * * in na papir
sprejemnice * *
* * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * *
* * * etikete
za vsakoršno * *
* * * porabo
plakate * * *
v raznih barvah
* * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:
* * * pobotnice
računske sklepe
* * * lične tiskovine
za industrijo * *
* * * trgovino
in obrt * * *
* * * posetnice
razne velikosti *
* * * in oblike
z zavitki * * *
* * * zaročnice
in poročnice * *
* * * v elegantnih
škaflih * * *
ter osmrtnice v
* * * raznih oblikah
i. t. d.

TISKA:
„GORICO“
ki izhaja dvakrat na teden
v dveh izdajah, ter stane
na leto 8 K, pol leta 4 K
četrt leta 2 K

TISKA:
„PR. LIST“
ki izhaja vsak četrtek ter
stane na leto 4 K, pol leta
2 K, za manj premožne
celo leto 3 K

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto er ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pada na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., pol letno 4 K. in četletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Tržaško šolsko vprašanje.

V Avstriji imamo nekaj slovanskih „vprašanj“, katera ne morejo priti do rešitve in katera molijo iz obzorja avstrijske politike kakor nepremične skalne čer v morju, v katere se zaganjajo valovi. Taka vprašanja so češko jezikovno vprašanje, češko-nemška sprava, slovensko vseučilišče, pa tržaško šolsko vprašanje, da ne govorimo tudi o vprašanju slovenskih srednjih šol in raznih drugih. Kar se je v kulturni državi dovoljenega le storiti moglo, to se je storilo, da bi se zakonodajnim potom doseglo to, kar pripada že po naravi človeški družbi, namreč, da se slovanski narodi v Avstriji razvijejo politično in kulturno, ter se morejo v tem oziru prištevati drugim kulturno razvitim narodom. Ne velja očitati naših političnih nasprotnikov, da smo Slovani nezavedno ljudstvo, da si ne znamo umisliti in urediti kulturnih naprav ter da vsled tega tudi nismo vredni, da se nam da prilika za višji kulturni razvoj. To ni resnica! Mi Slovenci prav dobro vemo, česa potrebujemo, da dospemo na višek človeške naobrazbe in kulturnega napredka; znane so nam prav vse panoge socialne in politične, na katerih postane kak narod velik, močan in samosvoj. Bože, da avstrijski Slovani razpolagamo z ono svobodo in sredstvi, ki omogočajo drugim narodom samostojni kulturni razvoj, — mi bi pač vedeli ukreniti vse, da bi bili že danes najinteligentnejši ali vsaj med najinteligentnejšimi narodi Evrope. Da imamo svobodo in sredstva, naše prvo bi bilo: šole — šole in zopet šole. Imeli bi že svoja vseučilišča, svoje narodne srednje šole, svoje tehnične in strokovne učne zavode, gospodarske in druge narodne učilnice, a v prvi vrsti toliko ljudskih šol, kolikor jih treba, da bi nje eden naših otrok ne ostal brez šolskega pouka.

To bi se zgodilo, da imamo avstrijski Slovani svobodo in sredstva.

Ali žal! V kulturni državi Avstriji, v kateri se na najvišjem zakonodajnem

mestu poudarja pravičnost in kulturna svoboda nasproti vsem narodom države, — v tej državi smo Slovani brez pogojev za kulturni razvoj, v tej državi smo Slovani skoro na slabšem kakor so rudečkožci Indije pod angleško krutovlado; — v tej državi „prosvete in narodne enakopravnosti“ smo brez potrebnih ljudskih in srednjih šol! In da bi molčali, da bi jih ne zahtevali, da bi ne izražali želje po šolskem pouku, po višji izobrazbi — ali ne! To zahtevamo, to želimo in za to prosimo, — vendar šol nimamo!

Očividno je torej, da se nahaja v državi faktor, ki zlovoljno onemogočuje našo šolsko izobrazbo ter da isti faktor to dela iz političnih motivov.

O tem priča najbolje baš tržaško šolsko vprašanje. Že celih osemnajst let prosijo tržaški Slovenci, da bi se jim ustanovila ljudska šola v mestu, kjer prebiva nad 20 000 Slovencev in kjer blizu 6000 otrok nima niti jedne slovenske ljudske šole. A vse prošnje, vse zahteve so bile do sedaj zaman. Na osrednji vladi na Dunaju, kjer leži rekurz proti odloku tržaškega namestništva, kateri rekurz je kakor je bilo slišati, celo že povoljno rešen, nahajajo slovenski interpelantje stalno kake pomisleke merodajnih faktorjev, — dočim tržaški magistrat odgovarja z osornim: non possumus! Za Slovence v Trstu ne dopustimo nikdar šol in jih ne bomo dopustili!

Kaj ta odgovor tržaškega magistrata pomeni, ni težko uganiti. Tržaški magistrat je zatočišče italijanske irredente in gnezdo najradikalnejših elementov, katerih politika je: odpad Trsta od Avstrije. A Slovani Trsta so zvesti avstrijski državljanji in baš zaradi tega že cilj neugasnega sovraštva irredente. Umerno je torej, da se ti elementje, dokler imajo še količkaj moči, z vso silo upirajo ustanovitvi kulturnih zatočišč za državi zvesto prebivalstvo tržaškega mesta.

Toda pustimo italijansko irredento!

Človek bi marveč mislil, da je še neki drugi činitelj, kateri nasprotuje kulturnemu razvoju in zajedno obstanku tržaških odnosno primorskih Slovanov. In ta činitelj utegne biti — Nemec. Saj je znano, da imajo Nemci c. kr. gimnazij v Trstu, svojo c. kr. realko in nemško ljud. šolo. In vendar Nemci v Trstu niso domače ljudstvo, marveč le kolonisti, priseljenci. Država torej nemškim kolonistom v Trstu da ono, česar dati noče domačem u slovenskemu prebivalstvu. Po čem to diši? Ali ne sledi iz vsega tega, da sta dva huda sovražnika, ki ovirata ugodno rešitev šolskega vprašanja tržaških mestnih Slovencev in sicer od strani italijanske irredente tržaški magistrat, a od strani nemških politikov — dunajska vlada. Ako ta dva sovražnika delata vzajemno, ne vemo, gotovo pa je, da ima tako italijanska irredenta kakor i nemški „Drang nach Osten“ svoje namene s Trstom, katerim namenom nasprotuje slovenska politika na jugu naše države.

Toda nas Slovanov ne morejo brigati ne laške ne nemške težnje tu doli, nam je v prvi vrsti za to, da se kulturno ohranimo in da narodno ne poginemo. Te svoje dolžnosti se v polni meri zavedajo tržaški Slovenci in zaradi tega tudi ne odnehajo, dokler ne dosežejo svojih šol v mestu.

To zahtevo so izrazili zopet na velikem manifestacijskem shodu v nedeljo popoldne.

Na tem skodu se ni sicer povdarjalo nič novega, pač pa je izražalo slovensko prebivalstvo Trsta svojo skrajno nevoljo in ogorčenje nad postopanjem merodajnih faktorjev, kateri zavlačujejo to zadevo na način, ki ni vreden kulturnosceve XX. stoletja. Nedeljski protest tržaških Slovencev je bil obrnjen v prvi vrsti proti vladi, ker ista ne izda rešitve rekursa tržaških Slovencev proti namestništvu odloku ter pušča tržaške Slovence zadušiti se v brezrazju vladinega vedenja.

Manifestacijskega shoda v nedeljo se je udeležilo 7—8000 zborovalcev.

sočutja niti ljubezni. Čakali so jo nasmebi, škodoželjnost in samo v redkih in najboljših slučajih — ravnodušnost. — Majka njena, samo majka jej je ostala verna!

Vera vzdigne počasi glavo in pogleda dobrodušno majko, ki je še vedno molila. Svetilnica je slabo brlela in prijetno so se svetile podobe Sv. Bogorodice in Kristusa, pred katerima se je izmučena stara mati neprestano križala in poklanjala do zemlje... Dolgo jo je gledala Vera in njena že vzbujena duša je našla v tej nenavadni sliki nenavadno krasoto, ki jo še ni bila opazila do tedaj.

Njenih od bolezni oslabeledih očíj ni več motila svetloba. Odprla jih je široko in zdelo se jej je: da se obrazi na sliki polagoma večajo in svetilnica pred njimi ča je vedno bolj svetla... Videlo se jej je, da se je plamen prav visoko vzdignil, in obstal tako negibljivo. Zdelo se jej je, da je izginil okvir onih slik in veličastno so se dvigali v svoji blesteči srebrni obleki oni, zdavno jej znani, ali zdaj neizmerno porastli in nenadoma oživel obrazi.

To so bili isti krotki in mili obrazi, ali oči so se jim svetlo blestele, pogled jim je bil poln ljubezni in odpuščanja.

Prišlo pa je tudi kakih 100 socialistov. Namen poslednjih je bil, shod onemogočiti, kar so skušali doseči z raznovrstnim izzivanjem. S tem so ti ljudje že v drugi kratem pokazali, da so v službi tržaških židov, od katerih so bili — tako se je videlo — tudi najeti, da onemogočijo ta shod. Ali slovensko ljudstvo je z burnim ogorčenjem pokazalo, da razume njih nakane ter je z glasnim protestom proti socialističkim zdržbarjem pozdravljalo svoje govornike. Le-ti so v živih besedah slikali iz nova ves križevi pot, kateri so storili od najrevnejšega slovenskega očeta v Trstu pa do najupljivjšega slovenskega zastopnika, da bi se doseglo za tržaško slovensko prebivalstvo to, kar ima v naših časih zadnja kolonija v daljni Afriki — namreč svojo narodno šolo.

S shoda so se odposlale tudi brzojavke Nj. Velič. cesarju, ministerskemu predsedniku dr. Korberju ter naučnemu ministru dr. Hartlu, v katerih brzojavkah se izraža prošnja do cesarja, da s svojo mogočno besedo pripomore zvestim tržaškim Slovcem do ljudske šole v mestu, ter do vlade, da reši utok od 7. junija 1899 proti odloku tržaškega namestništva, s katerim je isto odbilo prošnjo za ustanovljenje slovenske ljudske šole v mestu.

Ali bode imel ta shod svoj zaželeni in nameravani uspeh, ne vemo, to pa je resnica, da tržaški Slovenci še nikdar niso tako odločno zahtevali svojih pravic kakor na tem skodu.

Dopisi.

Iz Trente dne 26. kimovca 1902. — Notičarju v „Soči“ in „Primorcu“ odgovarjam glede na notici v „Soči“ z dne 6. t. m. in v „Primorcu“ z dne 12. t. m. naslednje:

Midva morava biti nekaka magneta! Čudna mora biti pač najina narava, da se vedno srečujeva; ako jaz kam grem, me namreč povsod najdete, povsod srečate. Kako naj si človek to razlaga? Jaz bi sodil tako-le: Ali greste vi vsakokrat od doma, nekako nujno tiran od kakega

In stali so ter gledali na njo, in obleka jim je kar žarela ter lila tisočere žarke na vse strani. Od tega čara je Vera izginila soba, in prav vse okoli nje; ona prikazen je rastla in se vzdigala kvišku. A zdaj je bil videti še eden obraz, to je bila njena mati — klečeča, se sklonjeno, belo glavo. Tudi ta se je dvigala polagoma kvišku — kot ona prikazen — na njeno prezgodaj posivelo glavo se je svetil blesteč krog zlatega božanskega venca! Vera je kar trepetala pri tem pogledu in ni mogla odvrniti očíj. Mahoma pa se jej dvignejo prsi, in iz britkostipolnega srca se jej izviijejo zamolke besede:

„Odpustite, mamica, odpustite!“

Marija povzdigne glavo, ona prikazen je zibnila; Vera pa je sedela na postelji in v solzah stegovala svoje suhe roke k zavzeti in preplašeni materi.

„Odpustite, mi, odpustite... vi... sveta... mučenica...“ govorila je v pretrganih besedah; „Vi me naučite, mi daste moči... me rešite...“ In dolgo je plakala na materinih rodni prsih.

„Verica! dušica moja!“ — reče mati — „obečaj mi le, da hočeš živeti!“ In glas jej je zastal in čakala je vsa razburjena.

„Da, živeti hočem, živeti, mamica!“

LISTEK.

Prava lepota.

Bolgarski: J. Mihajlov.
(Konec.)

Ko se je zdaj domislila tega prejšnjega življenja, tedaj jo je zopet zbolela rana, ki se je bila začasno potajila. In v strahu je zamižala in zopet se jej je prikazalo v duhu njeno sedanje nakazano lice in zopet jej je kipel srd v prsih. Stegovala je roke pred seboj, kakor bi se hotela obraniti te nakaze. Ali vendar so jo naposled pomirile prejšnje preproste in mile podobe.

Tam v vasi — jej je prišlo na um — tam bi bilo možno živeti in njena mlada duša, ki skoro niti živela ni, se je nekako zveselila tega možnega življenja, ki se jej je prikazovalo v duhu. Zopet se jej je vzbudila nadeja, zopet se jej je priljubilo življenje. Da, živeti hoče. In njena mrtvaško-bleda lica je oblila zdaj rdečica in prsi so se jej dvigale radi močnega srčnega bitja...

Da, nazaj tje k tem ljudem, v svojo hišico na vas, blizo prirode, do prostih lundij, do teh nedolžnih in najivnih src. Tam jej življenje ne bo prazno, ampak polno svete ljubezni do bližnjega in težkega rešilnega dela! — Tam ie menila

dobiti zmisel za svoje življenje in delo za svoje mlade moči. Saj za dobra dela ni treba lepega lica; da ljubi narod in da vloži v to ljubezen svojo dušo, ni treba nič takega, kar jej je odvzela ona mučna bolezen. Učiteljica je hotela biti, učiteljica med tem ljudstvom, ki je pri vseh slabostih vendar tako dobro in ljubo.

Odločila se je ter rekla sama za-se: „Strani vsa gniloba! Strani mestno življenje, njegove nečimerne in prazne skrbi, pa one veselice in zabave, nedelavno in nekoristno življenje mladih devojk — vsa ta stremljenja (težnje) za nekimi ničnimi, nečimernimi uspehi in nečastnimi „zmagami“ — proč vse to!“ Na deželo hoče iti, hoče ljubiti uborni narod, otroke — in ti jo bodo ljubili. Saj pravijo, da je ta sreča nad vse drugo, in te sreče ni poznala prej v polnem razcvitu svojih močij in krasote. — Spomnila se je onih znanj z mladosti v mestu; niti eno od teh se ni bilo ukoreninilo; nad vse to je ljubila svojo krasoto in srce jej je uporno molčalo. Ali se neki mora imenovati ljubezen: oni vjetji pogledi, one žarke besede, ki jih je slišala od dvorilcev? In zdaj je čutila se svojim ženskim razumom, da ti niena sedanja britkost ne dobi onde niti

tajnega duba, kadar grem jaz, ali pa se Vi vedno klatite okoli in ste vedno na cesti kakor polip, da Vam ne morem uiti, ne da bi me zapazil. Bodi pa kakor koli, to je gotovo, ako naju Bog živi, da se bova srečala drugo leto, ko pojedem domov, zopet, in za tedaj predlagam, da ga tam doli kje pri „Peršetu“ popijeva skupno pol litra na svoje zdravje in srečo, da se bova še mnogo let mogla srečavati. Za zdaj pa ohrani Bog Vas v cveti!

Čitajočemu in za naju zanimajočemu se občinstvu pa moram, žal, odkriti o svojem „nepoznanem“ prijatelju par slabostij, česar mi, upam, ne bo zameril, ker se jih sam predobro zaveda in jih ima rad:

Kar je videl mož pred 3 leti, misli v prebujni domišljiji, da se je letos zgodilo; ne pozna predpreteklosti, preteklosti in polpreteklosti, ampak zmaši vse vkup v en lonec in skuha iz tega tečno „joto“. Kdor bere njegovo notico, bo nekako prepričan, da sem jaz v enem letu 4 krat premeril cesto do Gorice, ozir. do Kobarida in to kot vikar v Trenti. a sem jo v resnici le enkrat; ostale poti pa segajo v dobo, ko sem bil še v Bovcu.

Druge moževa slabost je ta, da doživi še silo svoje domišljije sam tudi to, kar mu drugi povedo.

Tretja slabost, utemeljena zopet v prebujni domišljiji, mu narekuje sodbo, da človek popiva, ako pije četrt litra vina, ter da je človek navađen gost, ako pride v gostilno vsako toliko časa mimogredé in še takrat pije večinoma le mleko.

Četrta slabost pa že ni več slabost, ampak dobro delo, kakor pravi sv. Pavel. Rad bi bil namreč možiček škof, to je očitvidno; on bi vse drugače postopal z mano in z nami, in ni nikakor zadovoljen s sedanjim regimentom — namreč Andreje iz Gosposke ulice, kateremu se klanjam z zasluženim spoštovanjem

Jos. Abram,
vikar.

Iz Čez - Soče. — Slišal sem, da je tudi mene objela umazana „Soča“. Pral se ne bom v tem blatu, ker imam čisto Sočo doma. Le resnici na ljubo povem:

a) da jaz nikdar ne ostanem po celi teden odsoten od doma, razven, če vsako toliko let obiščem se škofijskim dovoljenjem kako kopelj.

b) Če me duhovska, opravila vežejo po en dan izostati, naznanim res v cerkvi, in sicer tako:

„Ta in ta dan ne bom doma. Ako ima kedo kako potrebo v duhovski zadevi, prosim, da bi prišel danes ali jutri. Če bi prišla pa nagloma kaka potreba,

Jaz hočem živeti!“ vzklikne bolnica obupno-odločno, „samo da ni prepozno! Koliko sem kriva pred vami! Odpustite mi!“ —

„Verica! povej mi dete, vse —“ prosila jo je dalje mati. In Vera je povedala — vsa razvneta — materi vso svojo globoko britkost zaradi izgubljenosti lepote; pa svoj malodušni sklep, da hoče umreti, da ne bo živela kot nakaza na svetu. Nič si ni priznala in v tej odkritosrčni izpovedi se je docela izlila mlada zašla duša, ki je izpregledala pred trenutnim vplivom dobrote in ljubezni. — Mati je plakala.

„Nikar ne obsojaj sebe hčerka“ — tolažila jo je mati. „Jaz sem kriva tega, ker ti nisem znala pokazati: v čem obstoji naš jedini, neminljivi zaklad. Kriva sem, da te nisem zadrževala in te nisem vodila, kamor je trebalo.“

„Povejte mi mati, ali pojdem od tod? Ali mi obljubite to? Brzo mati, brzo!“

„Da, pojdivi, hčerka —“ tolaži jo mati ljubeznivo. In vrnevi se sem le tedaj, ko bodeš že spoznala, da more človek dobiti veliko delo usmiljenja ne le na kmetih, nego povsod, kjer žive ljudje. A ti bedni ljudje, katerih se zaaj bojiš, to so zelo ničemurni, zelo slabi na duhu;

naznite cerkovniku in on bo že poskrbel — po naročilu — pomoč.“

To v pojasnilo.

Štrukelj.

Da je „Sočina“ objava laž, potrjujem jaz in lahko potrdi cela občina

Andr. Kuttin
župan.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska in Balkan.

„Münchener Allg. Zeitung“ oistro rrijemlje grofa Goluchowskega in njegovo vnanjo politiko. Po okupaciji Bosne in Hercegovine je rekel vladarju minister Andrassy: „Zdaj so Vašemu Veličanstvu odprta vrata na Vzhod!“ Ako je ta državnik s temi besedami hotel reči, da se peča z velikimi osnovami in da misli razširiti oblast naše države preko mej zasedenih dežel, tedaj, tako piše monarkovski list, se njegovi načrti niso izvedli niti v najmanjši meri. Ravno nasprotno. Ako se je na Balkanu slišalo o kakih narodnih in političnih pojavih, so isti gotovo prihajali le iz Rusije ali Italije. Na to omenja list raznih dogodkov, ki pričajo o delavnosti imenovanih dveh držav, n. pr. v zadnjem času ustanovitve ruskega konzulata v Mitrovici. „A kje je Avstro-Ogerska?“ vpraša list in odgovarja: „Na to imamo slab odgovor. Kajti ni najmanjšega sledu o kaki delavnosti Avstro-Ogerske na Balkanu in to je razlog, da se dviga močen odpor proti upravi teh pokrajin. „Ta država (Avst.-Og.) nima druge skrbi nego da vzdržuje status quo na Balkanu za — druge“. Ako bi naša vlada pustila, da se ljudstvo v teh pokrajinah samo vlada, bilo bi pač vse drugo življenje. A na tem jej branijo gospodje v — Berlinu.

Zveza med Avstrijo in Rumunijo.

Pariški „Figaro“ poroča da je med Avstro-Ogersko in Rumunijo že sklenjena zveza za slučaj vojne. Rumunija se je baje obvezala, da hoče pomagati Avstro-Ogerski, ako bi bila ta zapletena v vojno na balkanskem polotoku. Rumunija s to svojo obvezo preti Srbiji in Bolgariji, da bi iste morale računati z rumunskim orožjem ako bi se hotele siloma osvoboditi iz spon berlinsko dunajsko-budimpeštanske politike. Nasprotno pa se je Avstro-Ogerska obvezala da hoče braniti Rumunijo, ako bi njo napadla kaka država. Ta pogodba se je podpisala v Ištu za časa, ko se je ondi mudil rumunski kralj kot gost našega cesarja.

Nov nemški poslanik na Dunaju.

Dosedanji nemški poslanik na Dunaju, knez Eulenburg, v kratkem odstopi. Uzrok odstopu je baje ta, ker nemški cesar ni zadovoljen z njegovo politiko, češ da je še premalo pospeševal vsemenske težuje v Avstro-Ogerski; nemški cesar pa da hoče imeti zastopnika, ki bode v naši državi hitreje dovršil vsemenske načrte. Za naslednika kneza Eulenburga je torej baje že določen knez Lichnowsky ali tudi neki grof Monts, oba da sta radikalna Vsenemca. Kako bi se zlagala načela in delovanje takih mož na Dunaju, to pa je s stališča trozveznega prijateljstva zares težko umeti.

IV.

Čez nekaj časa dobimo Vero v rojstni vasi. Tu se je poprijela z vso vnemo vzgajanja mladine; svoje učilnici je posvetila ves svoj trud. Mati pa jo je vedno podpirala z denarjem v tem prizadevanju. Ali dolgo pa vendar ni šlo tako. Materino premoženje je bilo preveč zadolženo in dohodki so naposled jedva zadostovali njihovim skromnim potrebam, za dobrodejne namene pa ste mogli le malo dati. Posestvo je prišlo v druge roke. In morali ste misliti, da si pomorete kako drugače. Vera zaprosi torej službo učiteljice v drugi občini.

Obema je bilo težko ločiti se od rojstnega kraja. Mati je želela, da bi bila tam pogrebena, hčeri pa je bila na srečo osoda njene učilnice. Ali trebalo se je vendar ločiti; in obe ste preboleli to ločitev. Mati se je veselila hčerine spre-

Posledice zagrebških nemirov.

Nasledki zadnjih nemirov v Zagrebu proti Srbom, bodo dokaj nemilo zadeli hrvaško prebivalstvo mesta Zagreba. — Vlada je začela prav strogo postopati proti Hrvatim, kateri so šli — rekli bi, na limanice madjaronom. Kajti listi poročajo, da je bil ban kriv, da je izšel „Srbobranov“ Hrvat izvijajoči članek, ker ga ni hotel zapleniti. Vlada je izdala razglas, vsled katerega bodo Hrvatje morali pokriti vso Srbom provzročeno škodo v znesku 200.000 K s povišanjem davkov. V zaporu pa je še 92 demonstrantov, med njimi 4 ženske, 3 dijaki, 3 časnikarji in razne druge osebe, katere še zadene posebna kazen. Nadalje pojde v pokoj več uradnikov, in baje odstopi ban sam, župan Mošinski in seke. šef Krajčević.

Madjarska izzivanja.

Ko se je zadnjič vršila v Zagrebu demonstracija razžaljenih Hrvatov proti izzivanjem lista „Srbobran“, so bili Madjari oni, ki so odobrovali pisanje „Srbobrana“ in ščuvali proti Hrvatim, a poslednje so obsojali. Da, celo oni češki in drugi listi ki so poročali o zagrebških dogodkih, bili so na Ogerskem prepovedani. Zdaj pa so Madjari uprizorili v Zagrebu sami dogodek, ki je skrajno razžaljiv za Hrvate. Dne 18. t. m. so namreč proslavili v Zagrebu živeči Madjari stoletnico rojstva ogerskega upornika Kossutha, onega, ki je delal na vse kriplje proti obstoju Hrvatske in avstr. vladarske hiše. Da je bila ta proslava najhujše razžaljenje za Hrvate, se umeje in bilo bi najbrže prišlo do usodnih nastopov, da niso bile odredjene vse varnostne priprave in je še obveljalo do tega dne obsedno stanje.

Francija se giblje.

Nedavno je francoski vojni minister Andrée na bojišču Mars-la-Tour, kjer se je vršila spominska svečanost na vojno z Nemčijo l. 1870 in katere svečanosti se je udeležila vsa francoska generaliteta in mnogo prebivalcev iz Alzacije in Lotaringije, povdarjal, da čas ni več daleč, ko bode Francija zopet našla izgubljeno čast. Te dni pa je bil francoski minister za mornarico, Pelletan v Biseri, kjer je razkril francoski načrt glede Sredozemskega morja. Minister je dejal, da se Francija ne loči od posesti v Sredozemstvu, da pa tudi noče sovraštva ne z Anglijo in ne z Italijo; pač pa hoče biti Francija pripravljena, da se sledeč vzgledu drugih, zavaruje proti vsem eventualnostim. Na banketu v Ajaccio na Korziki, domovini Napoleona I. pa je povdarjal veliko važnost Korzike za Francijo.

Domače in razne novice.

Imenovanje. — Okrajni komisar g. Gvido Polley je imenovan za višjega okrajnega komisarja.

Novi prošt v Gorici. — Za prošta v Gorici je imenovan preč. gospod dr. Alojzij Faidutti, dosedaj profesor v tuk. centralnem semenišču.

Odlikovanje. — Ravnatelj II. mestne deške šole v Ljubljani g. Fran Raktelj, ki je nedavno obhajal 50-letnico učiteljstva, je bil povodom svo-

membe in sreče, hči pa bodočega delovanja na drugem kraju.

„Nikar me ne grajaj, ljuba hčerka“, rekla je mati pred odhodom iz domačega kraja. „Morda bi bila še rešila premoženje; ali bala sem se: če te očuvam te domnevane gmotne nesreče, da ti pa napravim pravo nesrečo. Strašna mi je bila misel: da bi se mi ne okrepila duševno, ko bi jaz bolj pazila na svoje imetje, in da bi potem ne spoznala, kaka sreča je to: da ne živiš za se, ampak za druge.“

Vera se ozre začudena na mater.

„Ali vi, mamka, hočete oproščenja od mene?“ — reče jej britko. „Vi ki ste samo zaradi mene ostali na starost skoro brez skorjice kruha! Pri vaših letih, mati, a težka taka sprememba...“

Starka se nasmehne:

„Težko mi je bilo, hčerka, ko sem te gledala, kako umiraš; ali sem pomislila, da bodeš nesrečna zaradi moje krivde. Ali, ko te gledam živo in srečno — to je za me velika sreča.“

Vera je prišla torej kot učiteljica v drugo občino. Ali uboga mamica ni ostala dolgo pri njej; umrla je kmalu po tem, blagoslovljajoč svojo hčer.

Vera je bila zdaj i brez matere. Ali okroževali so jo veseli otroci — to

jega umirovljenja od cesarja odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

Za „Šolski Dom“ so plačali pred-sedništvu: Županstvo v St. Ferjanu drugi obrok ustanovnine 50 K; Anton Lazar, župnik v Nemškem Rutu 10 K; Anton Evgen Lutman, postaje načelnik v Ribnici 4 K. Srčna hvala!

Večerni trgovski tečaj. — Opozarjamo še jedenkrat na večerni trgovski tečaj, katerega otvori letos v prvi „Šolski Dom“ pod vodstvom g. Svetoslava Premrov. Izobraževanje trgovskega narasčenja je gotovo dovolj važna stvar za vse trgovce, ki živo čutijo pomanjkanje strokovno izučnega osebja. Prepričani smemo torej biti, da se oglasi večje število ukaželjnih, ki hočejo porabiti to lepo priliko.

Predmeti pouka bodo: trgovsko računstvo, dopisovanje, menično in trgovsko pravo ter knjigovodstvo. Pouk prične 1. oktobra t. l. ob 7. zvečer v „Šolskem Domu“.

Sprejmejo se toliko gospodje kolikor gospodične; če se oglasi večje število gospodičin, se tečaj razdeli. Za pokritje stroškov se bode pobirala nizka učnina 4 krone na mesec.

Oglasitve se sprejemajo do 1. okt. zjutraj v „Šolskem Domu“.

„Soča“ in „Šolski Dom“. — Znan je, kako so „napredni“ kolovodje že pred tremi leti začeli gonjo, v redno pravih narodnih izdajalcev, proti najboljšemu in jedinemu dobremu, kar imamo Slovenci v Gorici, namreč proti „Šolskemu Domu“, z namenom, da bi ga ugonobili. Mnogi so trdili, da morajo biti ti ljudje plačani od naših narodnih nasprotnikov. Žugali so ti ljudje, da hočejo to jedino naše narodno ognjišče uničiti; rotili so in priduševali svoje somišljenike, naj ne darujejo ničesar več za „Šolski Dom“. Mnogo teh somišljenikov jih je sicer poslušalo, ali mnogo njih, ki so sicer tudi stali v „naprednih“ vrstah, so bili razumnejši, niso mogli in ne hoteli slediti takemu izdajalskemu počenjanju in so obsojali tozadevno izdajalsko akcijo „narodno-naprednih“ kolovodij. Začeli so jih torej spoznavati. Da bi jih pa popolnoma ne spoznali, predrugačili so „nar.-napredni“ kolovodje glede „Šolskega Doma“ svojo taktiko in začeli so le bolj na tiho in zahrbtno rovati proti „Šolskemu Domu“, a nazadnje izmislili so si svoj „Narodni sklad“, s katerim naj bi slepili lahkoverne ljudi, obetajoč jim, da bode ta „Narodni sklad“ skrbel za — slovensko šolstvo v Gorici. Mi in tako tudi oni, ki so ustanovili ta „Narodni sklad“, bili smo prepričani, da ne bo došlo iz njega našemu slovenskemu šolstvu nikdar niti vinarja v korist ter da ni ta „Narodni sklad“ nič drugega nego novo orožje, s katerim so se hoteli ti ljudje boriti proti „Šolskemu Domu“. Do tega prepričanja, ki je jedino pravo in pametno, prišli so sploh ljudje na Goriškem. In zato nehali je celo kapljati v „Narodni sklad“. To pa ni po volji „Sočinim“ oblastnežem, ki so pričakovali, da bodo imeli oni od onih „itd. itd. itd.“, za katere so bili doneski „Narodnega sklada“ namenjeni, največ dobička. Zato so se začeli ti ljudje zopet zaganjati v „Šolski Dom“, ko vidijo, da doneski še vedno dohajajo za

je bila njena šola. Po spoštljivem zaupnem in uljudnem izrazu otrok soditi — so ti zelo ljubili svojo skrbno učiteljico. Ali včasih, ko so molili veselo in živo večerne molitve, jih Vera ni poslušala.

Zamislila se je v preteklost. Videla je pred seboj rajno mater kakor bi bila živa; videla jo je tako, kakor one znamenite noči; in nad njeno sklonjeno, belo glavo se je svetil oni blesteči krog zlatega božanskega venca. V duhu se je pogovarjala z njo: ali srce jej ni bilo več tužno zaradi rajne. Zdelo se jej je, da močna materina duša živeje v njenih prsih. Odkod bi mogla biti sicer ona duševna krepost, ona jasnost čustev, ona vedna pripravnost za požrtvovanje in trud? Vse to jej je bila vložila v dušo polagoma — kapljo za kapljo — njena zlata mati. Z vso svojo neizmerno močjo je bila povzdignila to dušo ter tej pokazala dobri in najvišji obzor. In Veri zdaj ni bilo nikakor žal za izgubljeno krasoto; saj je bila našla drugo, mnogo bolj trajno in nadejpolno. Sama je niti opazila ni v sebi; ali ta krasota jo je bolj vezala z ljudmi, nego prejšnja. In zdaj je vedela: kaj je dušna lepota; kaka sreča je, da delaš dobro radi Boga in duše; da ljubiš narod — ki te ljubi.

kratu pobegniti. Posrežilo se mu je uiti iz celice in splezati po strelododu do strehe, čez katero je potem nameraval priti na prosto. Ker pa je sijala luna, ga je stražnik zapazil in nanj ustrelil ravno v trenutku, ko se je s strelododa hotel dvigniti na streho. Krogla ga je zadela v srce in Radecky je s strelododa padel mrtev na tla.

Slavnost dvestoletnice Petrograda. — Prihodnje leto bo 200 let odkar obstoji glavno mesto Rusije, Petrograd. Meseca maja ali junija se bodo vršile tozadavne slavnosti, za katere se že delajo velikanske priprave. Za proslavo te obletnice se namerava ustanoviti „Muzej Petra Velikega“, ki je bil ustanovitelj Petrograda. V muzeju bodo shranjene vse zbirke, ki se nanašajo na življenje tega največjega ruskega vladarja in katere reči se zdaj nabavajo po raznih palačah, gradovih, cerkvah, arhivih, knjižnicah itd. — Drugo leto pa se slavi v Petrogradu še druga dvestoletnica, namreč dvestoletni jubilej ruskega tiska, ki bo meseca januarja.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Postavlja na dom in razpošilja po želez-
nici na vse kraje avstro-egrske monarhije v
sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja
tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta
vsakovrstne obleke za moške
po meri, bodisi fine ali pa
priproste.

Priporočata se svojim rojakom
v Gorici in na deželi, posebno pa
č. duhovščini in učencem srednjih
in ljudskih šol za obilna naročila.

„Centralna posojilnica“ v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo.
sprejema **hranilne vloge**, katere o-
brestuje po 4 1/2 % polumesečno;
nevdignene obresti pripisuje konec leta
in glavnici. Rentni davek plačuje poso-
jilnica sama.

Daje **posojila** udom na osebni
kredit po 6 % in na vknjižbo po 5 1/2 %.

Sprejema **člane** z glavnimi de-
leži po 200 K in z opravnimi
deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune,
katere obrestuje po dogovoru. Za nala-
ganje in vračanje so na razpolago po-
ložnice c. kr. poštne hranilnice, tako da
je mogoče poslati denar brez poštnih
stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12.
ure zjutraj in ob ponedeljkih in četrtek
tudi popoldne od 2—4 v ulici Vetturini 9.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga
vsakovrstnega trdega in mehkega
koroškega in kranjskega lesa ter
pohištva, rakev (trug), vinskih po-
sod, stiskalnice za vino in sadje
vsake velikosti, kakor tudi krat-
kočasnih iger slovenskih „Mari-
janje“ t. j. ličnih in trpežnih
miz iz trdega lesu, ki imajo
znotraj tro- ali štiridelno keg-
ljišče z vrtenci in kegljavnično
blagajno po najnovejši sestavi, za
krečmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo
bogato zalogo, zagotavlja naj-
hitrejšo postrežbo in jako nizke
cene.

Anton Kuštrin

Gospodski ulici h. št. 25,
(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu v mestu in na deželi svojo
trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo:
Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Porto-
rico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu
istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju
Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3
4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in
druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1
funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič &
Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe
sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga
mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v
Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih
najmanj po 5 Kg. na vse kraje.

Velika zaloga

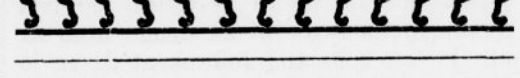
gotovih oblek

vsake vrste in vsake mere.

!!! Brez konkurence !!!

ANTON KRUŠIČ,

trgovec in krojaški mojster
v Gorici, Vrtna ulica št. 26.

Valentinčič

okusne kolace za birmance

in razno pekovski mojster

pecivo, ki priporoča

jevednosveže

Pekarija se nahaja
v GORICI,

v Raštelju hiš. št. 29.

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

**krepča
malokrvne.
nervozne in
slabotne osebe**

Edina zaloga na Kranjskem
lekarna

PICCOLI

„pri Angelu“ Ljubljani,
Dunajska cesta.

Polliterska steklenica 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar
GABRIEL PICCOLI v Ljubljani točno
ako se mu pošlje znesek po poštne
povzetju.

Dobiva se tudi v lekarnah v Gorici, Tolminu,
Trstu, Istri in Dalmaciji po 2-40 K steklenica.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Solskega doma“

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

BRIVNICA

Anton Pucelj

priporoča svojo

brivnico v Gorici

na Travniku, in

brivsko podružnico

v ulici Tre Rē, 16.

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica, Gosposka ulica št. 7

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se
letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zephir svile, svile za prati,
Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki
ceni v veliki izbiri. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves,
blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna,
hladevine, volnenih odelj, kovtrov, srajc, bombaževin, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborni perilo, katero se razprodaja 15 %
pod ceno, dokler je še zalogo.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki,
zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljajo uzorci poštne prosti.

„Narodna Tiskarna“

v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami,
okraski in finim papirjem, ter more pre-
vzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela
z zagotovilom točne in strokovno pravilne izvr-
šitve v moderni in okusni obliki po tako nizkih
cenah, da se ne boji nikake konkurence

V zalogi ima vse tiskovine za duhovnije, županstva in
druge urade na močnem papirju, ter na prodaj ima
knjige: Ilijado, Tri igre, za slovensko mladino in Zgodovino
tolminške šole

TISKA:

GORICO

ki izhaja dvakrat na teden
v dveh izdajah, ter stane
na leto 8 K, pol leta 4 K
četrt leta 2 K

TISKA:

PR. LIST

ki izhaja vsak četrtek ter
stane na leto 4 K, pol leta
2 K, za manj premožne
celo leto 3 K

TISKA:

brošure * * *
* * * diplome
trgovske račune
cenike * * *
vabila na karton
* * * in na papir
sprejemnice *
* * * za društva
pisma in zavitke
s firmo * * *
* * * etikete
za vsakoršno *
* * * porabo
plakate * * *
v raznih barvah
* * * in velikosti
i. t. d.

TISKA:

* * * pobotnice
računske sklepe
* lične tiskovine
za industrijo *
* * * trgovino
in obrt * * *
* * * posetnice
razne velikosti *
* * * in oblike
z zavitki * * *
* * * zaročnice
in poročnice *
* * v elegantnih
škatljah * * *
ter osmrtnice v
raznih oblikah
i. t. d.